

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Освітньо-наукова програма

підготовки доктора філософії (PhD)

треть (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Спеціальність 293 Міжнародне право

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

.. 01 - 05 2021 року,
протокол № 8

Введено в дію з 2023 р.

наказом від 04.05.2023 № 0114-1/197

Проректор з наукових

роботи Олександр

Харків 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

третьій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти зі спеціальності 293 Міжнародне право

Освітню програму розглянуто та схвалено:

1. Науково-методичній раді Харківського національного університету імені
В.Н. Каразіна
протокол №7 від «03» КВІТНЯ 2023 р.

Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної роботи

(Олександр ГОЛОВКО)

2. Вченій раді факультету:
протокол №9 від «03» 04 2023 р.

Голова Вченої ради факультету

(Віталій СЕРЬОГІН)

3. Науково-методичній
комісії факультету:
протокол №9 від «14» 04 2023 р.

Голова науково-методичної комісії
факультету

(Ганна ЗУБЕНКО)

4. Кафедрі міжнародного і
європейського права: №10 протокол
№ від «03» 04 2023 р.

Завідувач кафедри,
доктор юридичних наук, професор

(Тетяна СИРОЇД)

ПРЕАМБУЛА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
<i>Керівник робочої групи</i>		
Сироїд Тетяна Леонідівна , гарант	Завідувач кафедри міжнародного європейського права	Доктор юридичних наук, професор кафедри державно-правових дисциплін
<i>Члени робочої групи</i>		
Гавриленко Олександр Анатолійович	Професор кафедри міжнародного європейського права	Доктор юридичних наук, професор кафедри теорії та історії держави і права
Головко Олександр Миколайович	Проректор з науково-педагогічної роботи, професор кафедри державно-правових дисциплін	Доктор юридичних наук, професор кафедри теорії та історії держави і права
Шамрасва Валентина Михайлівна	Професор кафедри міжнародного європейського права	Доктор політичних наук, доцент європейської та євроатлантичної інтеграції і національної безпеки
Тітов Євген Борисович	Доцент кафедри міжнародного і європейського права	Кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін
Фоміна Ліна Олександрівна	Доцент кафедри міжнародного і європейського права	Кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного і європейського права

До проектування освітньої програми долучені:

Представники здобувачів вищої освіти: Возводін Ігор Сергійович, аспірант 3 курсу юридичного факультету, Придибайло Алла Ігорівна, аспірант 4 курсу юридичного факультету

Представники роботодавців: Марчук Микола Іванович, декан факультету №4 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, підполковник поліції.

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

- 1) Закону України «Про вищу освіту» 1 липня 2014 року № 1556-VII зі змінами та доповненнями;
- 2) Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44;
- 3) Тимчасового стандарту третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, освітньо-наукових програм та навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні.

**1. Профіль освітньо-наукової програми
зі спеціальності 293 «Міжнародне
право»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, юридичний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: <u>доктор філософії</u> Спеціальність: <u>293 Міжнародне право</u> Освітня кваліфікація: <u>доктор філософії</u>
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 40 кредитів СКТС освітньої складової освітньо-наукової програми, термін освітньої складової освітньо-наукової програми 2 роки. Термін наукової складової освітньо-наукової програми 2 роки
Офіційна назва програми	Міжнародне право
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти Сертифікат – №2218 Виданий – 04.10.2021 р. Термін дії – 01.07.2027 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст. Професійний відбір осіб, що бажають навчатися за програмою, здійснюється за результатами: – вступного іспиту із спеціальності (за відповідною спеціалізацією); – вступного іспиту з іноземної мови; – співбесіди; додакового іспиту із спеціальності (за відповідною спеціалізацією – особам, для яких спеціальність за дипломом про повну вищу освіту не відповідає спеціальності цієї програми).
Мова викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://law.karazin.ua/tretiy-osvitno-naukoviy-riven-vischoi-osviti
2 - Мета освітньої програми	

Мета програми	<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців з міжнародного права, які володіють ґрунтовною системою знань з міжнародного та іноземного права, іноземними мовами, знайомі з сучасними науковими досягненнями у цій сфері, здатні до гіпотетичного та евристичного мислення, можуть критично оцінювати та застосовувати в науці теоретичні постулати та інноваційні методи, вміють коректно сформулювати наукову проблему та дослідницькі завдання, самостійно визначати актуальність і новизну наукової роботи, проводити дисертаційні та монографічні дослідження, здатні викладати цикл міжнародно-правових дисциплін у вищій школі на високому методичному та професійному рівні, спираючись на найсучасніші техніки та загальновизнані європейські методики навчального процесу, брати участь у міжнародних наукових дослідженнях, здатні відстоювати свої наукові позиції на різних міжнародних і вітчизняних наукових, науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах та ефективно застосовувати норми міжнародного права в науково-дослідній діяльності.</p>
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань: 29 – Міжнародні відносини Спеціальність: 293 Міжнародне право</p>

<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітня складова освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії передбачає такі цикли підготовки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гуманітарної і соціально-економічної підготовки; - фундаментальної підготовки; - професійної та практичної підготовки; - вибіркових дисциплін. <p>Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - затвердження теми дослідження та наукового керівника (керівників) аспіранта; - складання індивідуального плану наукової роботи аспіранта; - проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників - оприлюднення результатів дослідження у вигляді наукових статей, доповідей та презентацій; - оформлення результатів дослідження у вигляді дисертації, яка повинна бути самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях. <p>Перелік тем дисертаційних робіт та вимоги до їх написання та оформлення розробляються атестаційною комісією, розглядаються Вченою радою юридичного факультету та затверджуються Вченою радою університету.</p> <p>Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється на весь термін навчання у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, який є невід'ємною частиною навчального плану, відповідно до обраної теми наукового дослідження за спеціальністю.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Програма спрямована на набуття необхідних дослідницьких Навиків для наукової кар'єри, викладання спеціальних дисциплін в галузі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сучасна міжнародно-правова доктрина; - Джерелознавство історії міжнародного права; - Загальне міжнародне право: актуальні теоретичні проблеми; - Актуальні проблеми європейського права; - Міжнародно-правове регулювання забезпечення безпеки людини; - Міжнародне кримінально-процесуальне право; - Міжнародно-правове регулювання інформаційно-комунікаційних технологій і протидія кіберзлочинності

<p>Особливості програми</p>	<p>Особливість освітньо-наукової програми полягає в тому, що вона цілком відповідаючи основним положенням Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом президента України (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/501/2015#Text, оновлена в 2021 р. https://www.president.gov.ua/documents/1192021-3753), яка ставить за мету забезпечення пріоритетності прав і свобод людини як визначального чинника у процесі формування та реалізації державної політики, здійснення повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування, ведення господарської діяльності, забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, які обізнані у питаннях міжнародного публічного права та захисту прав людини, усвідомлюють визначальну роль правника в утвердженні верховенства права через захист прав і свобод людини, мають достатні компетенції для діяльності у правозахисній сфері, зокрема й на міжнародному рівні.</p> <p>Для здобувачів передбачено викладання навчальних курсів, які складають логічно побудовану систему знань у сфері міжнародного права та захисту прав людини. Вони отримують сучасні знання з актуальних питань міжнародно-правової науки та знайомляться з досягненнями наукових шкіл свого профілю підготовки; набувають досвіду самостійної науково-дослідної діяльності в галузі міжнародного захисту прав людини під час написання дисертаційного дослідження. Здобувачі проходять аспірантську практику на базі університету з метою набуття навичок викладання у вищій школі та опанування відповідними методиками, мають можливість стажування за кордоном та вивчення іноземного досвіду, що може сприяти прогресу у виконанні міжнародних договорів України в галузі прав людини, в тому числі Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, реалізації Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, а також поліпшенню позицій України в міжнародних рейтингах з прав людини.</p> <p>Принциповою особливістю підготовки докторів філософії за спеціальністю Міжнародне право (PhD) є поєднання глибокої теоретичної та спеціальної навчальної підготовки, орієнтованої на системний підхід до забезпечення дієвого захисту прав і свобод людини, на сприяння узгодженню дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, суб'єктів господарювання, усуненню недоліків системного характеру, які лежать в основі порушень, що виявляються Європейським судом, з формуванням навичок науково-дослідної та педагогічної роботи.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Робочі місця в органах державної влади та місцевого самоврядування, державних та приватних вищих навчальних закладах, науково-дослідних інститутах, наукових центрах та юридичних компаніях.</p> <p>Основні професійні назви робіт, на яких можуть працювати випускники аспірантури за предметними</p>

напрямами (згідно з Класифікатором професій ДК03:2010):

КОД КП	КОД ЗКПТР	ВИПУСК СТКД	ВИПУСК ДКХП	ПРОФЕСІЙНА НАЗВА РОБОТИ
1120.3 - Дипломатичні представники				
1120.3	24353			Посол
1120.3	24356			Посол з особливих доручень
1120.3	24408			Представник Міністерства закордонних справ - керівник дипломатичного агентства
1120.3	24411			Представник постійний
3439 - Інші технічні фахівці в галузі управління				
3439	21311			Дипломатичний агент
3439	24664			Секретар дипломатичного агентства
1231 - Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів та інші керівники				
1231				Головний фахівець (пенітенціарна система)
1231	21124			Головний юрисконсульт
1231	24157		I	Начальник юридичного відділу
1232 - Керівники підрозділів кадрів і соціально-трудових відносин				
1232	23805		67, I	Начальник відділу кадрів
1475.1 - Менеджери (управителі) з права				
1478				Менеджер (управитель) у складній діяльності
1479				Менеджер (управитель) з організації консультативних послуг
2310 - Викладачі університетів та вищих навчальних закладів				
2310.2	20199			Асистент
2310.2				Викладач вищого навчального закладу
2310.1	21795			Доцент
2310.1				Професор
2421.1 - Наукові співробітники (правознавство)				
2419.3			76	Спеціаліст-юрисконсульт

	2421.1			Молодший науковий співробітник (правознавство)
	2421.1	23667		Науковий співробітник (правознавство)
	2421.1			Науковий співробітник-консультант (правознавство)
	2421.2 - Адвокати та прокурори			
	2421.2	20059		Адвокат
	2421.2			Консультант науковий (правознавство)
	2421.2	24450		Прокурор
	2421.2	24451		Прокурор-криміналіст
	2421.2			Старший помічник Генерального прокурора України з особливих доручень
	2421.2			Юрист
	2421.2			Юрист-міжнародник
	2422 - Судді			
	2422			Суддя
	<p>Випускники освітньо-наукової програми із підготовки доктора філософії (PhD) за напрямком можуть працювати на підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності та господарювання в якості начальника юридичного відділу тощо; обіймати посади наукових та педагогічних працівників у дослідницьких установах і вищих навчальних закладах; обіймати посади в органах юстиції, державній виконавчій службі; працювати на суддівських або прокурорських посадах (після проходження додаткової підготовки); надавати консалтингові і представницькі послуги, зокрема, в якості адвоката тощо.</p>			
Подальше навчання	<p>Виконання наукової програми четвертого (наукового) рівня вищої освіти для здобуття ступеня вищої освіти доктор наук, що передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях.</p>			
5 – Викладання та оцінювання				

Викладання та навчання

У викладанні навчальних дисциплін застосовано проблемно-орієнтований стиль викладання та викладання, засноване на дослідженні, що спонукає до пізнавальної діяльності та збагачувати знань. Орієнтація у викладанні на дослідження стимулює до самостійного аналітичного пошуку та наукового обґрунтування відповідей на проблемні питання.

Аспіранти залучаються до активної та продуктивної діяльності, спостерігають, слухають, осмислюють логіку наукового дослідження, беруть участь у доведенні гіпотези, перевірці правильності вирішення проблеми. Важливою формою роботи є наукові диспути в аудиторії, на яких відпрацьовуються вміння аргументовано формулювати точку зору на дискусійні наукові питання, розкривати суперечності у знанні та у процесах пізнання.

Метод програмування розвиває логіку наукового вирішення дослідницької проблеми шляхом поетапного роздрібнення навчального матеріалу з постановкою до кожної його частини питань і завдань. Викладач спонукає аспірантів до самостійної теоретичної роботи з визначення алгоритму пошуку вирішення проблеми, активної участі у формулюванні проблемної ситуації, висунення припущень, доведення гіпотези та перевірки правильності її вирішення.

Навчання організовано у навчальних групах за розкладом у такій системі: лекція, семінар / практичні заняття / групове та індивідуальне завдання тощо. Систематичне здійснення поточного контролю знань дає змогу через систему зворотного зв'язку (від слухача до викладача) оперативно вносити до навчального процесу необхідні корективи.

При викладенні тематичного матеріалу відповідних дисциплін будуть застосовані історичний, системний, процесуальний, евристичний, структурно-функціональний підходи, а також методи порівняння та узагальнення, економіко-математичного моделювання, прогнозування та інші.

В організації навчального процесу особлива увага приділяється самостійній роботі аспірантів, практичним заняттям, спрямованим на відпрацювання дослідницьких вмінь на навичок.

Перевірка знань здійснюється з метою одержання зворотної інформації про зміст і характер досягнення аспірантів у

	<p>навчальному процесі, а також про успішність викладання.</p> <p>Перевірка може здійснюватися в усній, письмовій та практичних формах. Об'єктом оцінювання можуть виступати: результати написання тестових, ситуаційних, розрахунково-аналітичних, творчих завдань; реферативні доповіді, есе, доповнення, участь у дискусії тощо.</p> <p>Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з міжнародного права буде здійснюватися шляхом поєднання традиційних методик навчання та сучасних педагогічних технологій, таких як інформаційні технології, інтерактивні та дослідницькі методики, навчання за технологією тренінгу.</p> <p>Сучасні інформаційні освітні технології створюють можливості для ефективного використання у навчальній та науково-дослідницькій діяльності інформаційних ресурсів та електронних систем інформаційних комунікацій. Для підготовки фахівців третього рівня освіти застосування сучасних інформаційних технологій сприяє формуванню та удосконаленню загальних та фахових компетентностей, ознайомленню з новітніми розробками у галузі міжнародних відносин.</p> <p>Запровадження у навчальному процесі інтерактивних методів навчання таких, як метод групової творчої роботи, каскадної дискусії, роліві гри, кейс-метод, метод портфоліо, метод проєктів, проведення наукових семінарів та web-конференцій, сприяють розвитку дослідницької, творчої та пізнавальної діяльності аспірантів.</p> <p>Методики тренінгового навчання у вигляді виконання пошукових, розрахункових та творчих завдань з використанням сучасних інформаційних технологій, роботи з базами бібліографічних, статистичних, економічних та інших видів даних, проходження асистентської практики, апробація результатів самостійного наукового дослідження на наукових конференціях, семінарах тощо забезпечують поглиблення основних загальних та фахових компетентностей фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «Міжнародне право».</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Система оцінювання здобувача ступеня доктора філософії складається з поточного, проміжного та підсумкового оцінювання.</p> <p>Поточне оцінювання відбувається у вигляді заліків та екзаменів за дисциплінами відповідно до навчального плану.</p> <p>Підсумковому оцінюванню передусє щорічне (проміжне) оцінювання аспіранта за результатами виконання індивідуального плану.</p> <p>Документами, що підтверджують поточне та проміжне оцінювання аспіранта, є річний звіт на засіданнях кафедри та Вченої раді факультету, друкований варіант дисертації чи її окремих розділів, копії публікацій та інших документів про наукові здобутки (зокрема, охоронних документів на інтелектуальну власність), документи про виконання навчальної складової освітньо-наукової програми.</p> <p>Поточне оцінювання виконаних завдань і відповідей протягом семестру здійснюється з дотриманням таких принципів:</p>

індивідуальний характер перевірки та оцінювання знань; систематичність; диференційованість; об'єктивність; умотивованість оцінок; вимогливість та єдність вимог.

В оцінюванні враховуються наступні критерії:

– характеристики відповіді: елементарна, фрагментарна, повна, логічна, доказова, обґрунтована, творча;

– якість знань: правильність, повнота, осмисленість, глибина, системність, узагальненість;

– рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки;

досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми,

формулювати гіпотези та логіку їх перевірки, обґрунтовувати висновки.

Результати навчальної діяльності будуть оцінюватись за 100-бальною шкалою (по навчальній дисципліні в цілому). Критично-розрахунковий мінімум для допуску до екзамену або заліку – 30 балів, а рекомендований – 35 балів протягом семестру. За результатами вивчення дисципліни обов'язковим є підсумкове накопичення розрахункового мінімуму – 60 балів.

Невід'ємною частиною підготовки аспірантів до контролю є своєчасне виконання обов'язкових видів робіт та відвідування аудиторних занять.

Екзамен здійснюється у формі письмової роботи або усної відповіді на питання за тестами, білетом, за яку можна одержати максимально до 40 балів. Аспіранти, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж розрахунковий мінімум – 60 балів, вважаються такими, що не виконали навчальний план з дисципліни. Підсумкові екзамени та заліки з дисциплін теоретичного блоку навчання аспіранти складають на першому та другому році навчання.

Підсумкове оцінювання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми в сфері міжнародних відносин, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.</p>
Загальні компетентності	<p>(ЗК-1) знання та розуміння предметної галузі, здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних мотивів і чинних міжнародних актів та національного законодавства;</p> <p>(ЗК-2) здатність вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, уміння набувати нові знання, використовуючи сучасні інформаційно-освітні технології;</p> <p>(ЗК-3) уміння мислити евристично, самостійно; здатність до гіпотетичного та інноваційного мислення, генерування нових ідей;</p> <p>(ЗК-4) вміння працювати з інформацією та фактичним матеріалом для вирішення проблеми дослідження; формувати теоретичні та інформаційні бази наукового дослідження;</p> <p>(ЗК-5) уміння оперувати концептуальними знаннями щодо проведення науково-дослідної роботи; уміння використовувати сучасні наукові методи, як теоретичні, так і емпіричні, виходячи із завдань конкретного дослідження;</p> <p>(ЗК-6) уміння комбінувати відомі методи та способи рішення; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; аналізувати та порівнювати результати дослідження з попередніми досягненнями дослідників з обраної теми;</p> <p>(ЗК-7) здатність формулювати завдання та складати програму дослідження, опрацьовувати одержані результати, відтворювати їх у формі якісних наукових текстів (тези, статті, дисертаційне дослідження), які відповідають встановленим стандартам;</p> <p>(ЗК-8) володіння навичками ділового спілкування державною й іноземними мовами на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової правничої і міжнародної термінології;</p> <p>(ЗК-9) уміння вести наукову дискусію та спір, відстоювати власні погляди в максимально ефективній, переконливій, коректній і тактовній формі, інтелектуальна чесність і вміння працювати з критикою;</p> <p>(ЗК-10) уміння працювати у викладацькому колективі вищого навчального закладу, ефективно виконувати усі види викладацької роботи, забезпечувати студентам сприятливі умови навчання; кваліфіковане володіння педагогічними методиками та інноваційними підходами щодо форми й змісту викладання юридичних дисциплін.</p>

**Фахові
компетентності**

(ФК-1) виявляти глибокі та системні теоретичні й емпіричні знання з міжнародного права та у споріднених сферах міжнародно-правового регулювання; поглиблене розуміння міжнародно-правових питань, міжнародної системи, юридичної теорії та практики (у т.ч. глибоке знання наукової міжнародно-правової літератури);

(ФК-2) здатність брати участь у розробці проектів міжнародних договорів, здійснювати наукове тлумачення міжнародно-правових актів, надавати рекомендації щодо їх удосконалення;

(ФК-3) здатність кваліфіковано застосовувати міжнародно-правові акти у різних сферах професійної діяльності;

(ФК-4) здатність кваліфіковано здійснювати наукові дослідження у сфері міжнародного права; викладати міжнародно-правові дисципліни на високому теоретичному та методичному рівні; ефективно здійснювати правове виховання;

(ФК-5) здатність брати участь у міжнародних переговорах і роботі міжнародних міжурядових і неурядових організацій, приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення;

(ФК-6) виявляти глибокі та системні теоретичні й емпіричні знання міжнародно-правових явищ і процесів; поглиблене розуміння міжнародно-правових проблем, системи міжнародного права, теорії та практики міжнародних відносин (у т.ч. глибоке знання наукової міжнародно-правової літератури);

(ФК-7) здатність до самостійного аналізу практики застосування міжнародно-правових актів для виявлення проблем правового регулювання міжнародно-правових відносин і надання рекомендацій щодо їх вирішення;

(ФК-8) здатність кваліфіковано застосовувати міжнародно-правові акти у різних сферах юридичної діяльності; у межах посадових обов'язків забезпечувати професійний захист прав і свобод людини;

(ФК-9) здійснювати наукові дослідження проблем у галузі міжнародного права, визначати наукові проблеми, нерозроблені або недостатньо розроблені у міжнародному праві та міждисциплінарних дослідженнях, готувати наукові тексти про проміжні та кінцеві результати досліджень, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень; ефективно здійснювати політико - правове виховання;

(ФК-10) здатність до міжнародної науково-педагогічної мобільності за міжнародно-правовим профілем.

7 – Програмні результати навчання

Програмні результати навчання

ПРН 1. Демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формувати висновки і розробляти рекомендації, пропонувати неординарні підходи з використанням новітніх технологій у розв'язанні поставлених завдань;

ПРН 2. Знати систему міжнародного права, методи і зміст правового регулювання у різних галузях міжнародного права;

ПРН 3. Загальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології;

ПРН 4. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію;

ПРН 5. Знати основні юридичні школи, що склалися у відповідній сфері правових досліджень;

ПРН 6. Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики;

ПРН 7. Аналізувати зарубіжний досвід правового регулювання у відповідній сфері;

ПРН 8. Знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні методи навчання. Критично оцінювати власні наукові розробки при впровадженні у навчальний процес;

ПРН 9. Знати юридичну (у т.ч. судову) практику за напрямом діяльності;

ПРН 10. Демонстрування прихильності просуванню цінності науки; проведення роботи з правової освіти, надання довідок і консультацій працівникам органу публічної влади, підприємства, установи, організації про чинне право, а також висновків з правових питань; надання допомоги з оформлення документів правового характеру;

ПРН 11. Використовувати практичний досвід прийняття виважених і обґрунтованих з точки зору правових вимог рішень як у стандартних, так і в нестандартних умовах юридичної діяльності;

ПРН 12. Застосовувати на постійній основі деонтологічні правила і керівні принципи наукових досліджень в галузі міжнародного права з урахуванням таких аспектів, як необхідність дотримання авторських прав, недоторканості

приватного життя, професійної таємниці та належних дослідницьких практик тощо;

ПРН 13.Опрацьовувати, аналізувати і синтезувати великі обсяги даних;

ПРН 14.Застосовувати свої професійні навички дослідження в неакадемічному середовищі;

ПРН 15.Оперувати концептуальними знаннями щодо проведення науково-дослідної роботи;

ПРН 16.Продукувати оригінальні, придатні до публікування у фахових виданнях наукові розробки в галузі міжнародного права, демонструвати самостійне мислення, достатнє для обрання теми і відповідних методів дослідження;

ПРН 17.Коректно формулювати наукову проблему та дослідницькі завдання, визначати актуальність та новизну наукової роботи;

ПРН 18.Відбирати, порівнювати, співставляти необхідну інформацію і фактичний матеріал для підготовки та проведення дослідження відповідно до поставленої мети та визначених завдань;

ПРН 19.Демонструвати ефективне освоєння відповідних методик і технологій, необхідних для досліджень у правовій сфері, таких як функціоналізм, критицизм, компаративістика тощо;

ПРН 20.Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у відповідній галузі юридичної науки і практики;

ПРН 21.Самостійно обирати і застосовувати методи юридичної науки та алгоритм діяльності у практичних ситуаціях згідно з правовими стандартами у відповідній сфері;

ПРН 22.Представляти підсумки проведеної роботи у вигляді звітів, тез і доповідей на конференціях, статей, оформлених у відповідності з існуючими вимогами; реалізовувати наукову комунікацію у письмовій та усній формах;

ПРН 23.Застосовувати наукові розробки, наукову, педагогічну, навчально-методичну практику на заняттях з юридичних дисциплін; ефективно застосовувати методи, засоби, прийоми педагогічного впливу, методики виховання і викладання юридичних дисциплін;

ПРН 24.Визначати цілі, зміст, принципи, способи правового регулювання у відповідній сфері;

ПРН 25.Оперувати методичними принципами та категоріями в науковому дослідженні;

ПРН 26.Брати участь у роботі з розробки нормативних правових актів, підготовці експертних висновків про їх юридичну обґрунтованість. Роботи в трудовому колективі, планування та розподілу часу на виконання завдань;

ПРН 27.Демонстрування прихильності просуванню цінності науки: проведення роботи з правової освіти, надання довідок і консультацій працівникам органу публічної влади, підприємства, установи, організації про чинне право, а також висновків з правових питань; надання допомоги з оформлення документів правового характеру;

ПРН 28.Здійснення довідково-інформаційної роботи з

	<p>правових питань із застосуванням технічних засобів, а також організації обліку чинних правових актів;</p> <p>ПРН 29.Впровадження інноваційних методик у навчальний процес;</p> <p>ПРН 30.Виконання наукових досліджень з міжнародно-правової тематики;</p> <p>ПРН 31.Розробки документів офіційного листування; підготовки обґрунтованих відповідей на звернення з правових питань;</p> <p>ПРН 32.Формулювання і вирішення завдань, які виникають під час науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності, що потребують поглиблених професійних знань.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Характеристика кадрового забезпечення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наявність кафедри (групи забезпечення), відповідальної за підготовку здобувачів освітнього ступеня доктора філософії. 2. До складу проектної групи входять не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук та/або професорів. 3. Наявність у проектної групи сертифікату В-2 з іноземної мови. 4. Наявність у складі кафедри (групи забезпечення), відповідальної за підготовку здобувачів освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 293«Міжнародне право», кадрового складу, який включає з розрахунку на кожних два здобувачі освітнього ступеня доктора філософії одного викладача, який має науковий ступінь та/або вчене звання, а також кваліфікацію відповідно до спеціальності, підтверджену науковою, науково-педагогічною, педагогічною чи іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю за не менш як сімома видами чи результатами, переліченими у пункті 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (п.37 постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р., № 365). 5. Наявність у керівника кафедри (гаранта освітньої програми): наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю та стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років. 6. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи: <ol style="list-style-type: none"> 1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання – не менше 60% від загальної кількості дисциплін; 2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – не менше 30% від загальної кількості дисциплін.

<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Наявність матеріально-технічного забезпечення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приміщення для проведення навчальних занять та контрольних заходів – 2,4 кв. метрів на одну особу. 2. Мультимедійне обладнання для одночасного використання в навчальних аудиторіях – не ніж 30% від потреби. 3. Бібліотека, у тому числі читальний зал. 4. Пункт харчування, актовий зал, спортивний зал. 5. Гуртожиток – 100% від мінімальної потреби. 6. Комп'ютерні робочі місця, лабораторії, обладнання, устаткування, що необхідні для виконання освітньої програми.
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Наявність інформаційного забезпечення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного предметного напрямку підготовки, в тому числі в електронному вигляді. 2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого предметного напрямку підготовки. 3. Офіційний веб-сайт закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація). 4. Електронний ресурс закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану. <p>Наявність навчально-методичного забезпечення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчальний план. 2. Робоча програма з кожної дисципліни навчального плану, в тому числі опис, результати навчання, програма, тематичний план, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернет. 3. Методичні рекомендації для проведення асистентської практики на юридичному факультеті для здобувачів вищої освіти.
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>На основі двосторонніх договорів між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та іншими університетами України.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та вищими навчальними закладами країн-партнерів.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах.</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП(ОЗ – обов'язкові загальні, ОП – обов'язкові професійні, ВП – за вибором професійні)

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти			
ОЗ 1.	Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень	4	Залік
ОЗ 2.	Іноземна мова для аспірантів	10	Екзамен
ОЗ 3.	Філософські засади та методологія наукових досліджень	5	Залік
ОП 4.	Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)	6	Екзамен
ОП 5.	Аспірантська практика	5	Залік
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		30	
Вибіркові компоненти			
ВП 1.	Джерелознавство історії міжнародного права/ Загальне міжнародне право: актуальні теоретичні проблеми	3	Екзамен
ВП 2.	Актуальні проблеми європейського права/ Міжнародно-правове регулювання забезпечення безпеки людини	4	Екзамен
ВП 3.	Міжнародне кримінально-процесуальне право/ Міжнародно-правове регулювання інформаційно-комунікаційних технологій і протидія кіберзлочинності	3	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		10	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		40	

Наукова складова освітньо-наукової програми доктор філософії

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Мінімальний обсяг основного тексту дисертації складає 6,5 авторських аркушів, максимальний – 9. Наукова складова освітньо-наукової програми містить перелік видів наукової роботи аспіранта та форми контролю (звітування). Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта (вид роботи)	Форма звітності, форма контролю
1 рік	Визначення структури та складання плану дисертаційного дослідження, підбір та систематизація джерел за темою дослідження, написання першого розділу дисертаційного дослідження, Написання 1 статті у фаховому виданні України та 1 тез доповідей на науковій конференції за результатами роботи над першим розділом дисертаційного дослідження.	Звіт щодо виконання індивідуального плану аспіранта першого року підготовки; висновок кафедри про виконання плану.
2 рік	написання другого розділу дисертаційного дослідження, Написання 1 статті у фаховому виданні України та 2 тез доповідей на науковій конференції за результатами роботи над другим розділом дисертаційного дослідження.	Звіт щодо виконання індивідуального плану аспіранта другого року підготовки; висновок кафедри про виконання плану.
3 рік	написання третього розділу дисертаційного дослідження, Написання 1 статті у фаховому виданні України, 1 статті в іноземному фаховому виданні та 2 тез доповідей на науковій конференції за результатами роботи над третім розділом дисертаційного дослідження	Звіт щодо виконання індивідуального плану аспіранта третього року підготовки; висновок кафедри про виконання плану.
4 рік	Написання вступної частини та висновків до дисертації, уточнення та оформлення списку джерел. Внесення до тексту дисертаційної роботи виправлень та уточнень, подання роботи для розгляду на фаховому семінарі. Оформлення підготовчих матеріалів до захисту дисертації. Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.	Звіт щодо виконання індивідуального плану аспіранта четвертого року підготовки; висновок кафедри про виконання плану. Обговорення дисертаційної роботи на науковому семінарі та її рекомендація до захисту.

3. Структурно-логічна схема

1 рік навчання		2 рік навчання		3 рік навчання		4 рік навчання	
Семестр 1	Семестр 2	Семестр 3	Семестр 4	Семестр 5	Семестр 6	Семестр 7	Семестр 8
Наукова складова							
Філософські засади та методологія наукових досліджень	Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень		Актуальні проблеми європейського права/ Міжнародно-правове регулювання забезпечення безпеки		Міжнародне кримінально-процесуальне право/ Міжнародно-правове регулювання інформаційно-комунікаційних технологій і протидія		
Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)							
Джерелознавство історії міжнародного права/ Загальне міжнародне право: актуальні теоретичні							

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Система атестації здобувача ступеня доктора філософії складається з поточної, та підсумкової атестації.

Метою поточної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за освітньою та науковою складовими. Атестація освітньої складової відбувається у вигляді заліків та екзаменів за дисциплінами відповідно до навчального плану, наукової складової на основі рішення кафедри, що випускає. Документами, що підтверджують поточну атестацію, є річний звіт на засіданнях кафедри та Вченій раді факультету, друкований варіант дисертації чи її окремих розділів, копії публікацій та інших документів про наукові здобутки (зокрема, охоронних документів на інтелектуальну власність), документи про виконання навчальної складової освітньо-наукової програми.

Метою підсумкової атестації є встановлення відповідності рівня освітньо-наукової підготовки випускників аспірантури вимогам Освітньо-наукової програми доктора філософії в галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право.

Основний текст дисертації на здобуття ступеня доктора філософії має становити: мінімальний обсяг – 6,5 авторських аркушів; максимальний – 9 авторських аркушів.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня підготовки доктора філософії з галузі знань 29 – Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право здійснюється спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому наукового ступеня доктор філософії та додатку, що є невід'ємною частиною диплому. Здобувач наукового ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10
ОЗ 1.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ОЗ 2.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОЗ 3.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ОП 4.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОП 5.	+	+		+		+	+	+		+
ВП 1.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ВП 2.	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ВП 3.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10
ОЗ 1.	+	+	+	+		+	+		+	+
ОЗ 2.	+	+		+	+			+		+
ОЗ 3.	+			+		+	+			
ОП 4.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОП 5.	+		+	+		+	+		+	+
ВП 1.	+	+		+	+	+		+	+	+
ВП 2.	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ВП 3.	+	+	+	+			+	+	+	+

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОЗ 1.	ОЗ 2.	ОЗ 3.	ОП 4.	ОП 5.	ВП 1	ВП 2	ВП.3
ПРН1.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН2.	+			+	+	+		
ПРН3.	+		+	+	+	+	+	
ПРН4.	+	+	+	+		+	+	+
ПРН5.	+			+	+	+	+	+
ПРН6.		+	+		+			+
ПРН7.	+	+		+		+	+	+
ПРН8.		+			+			
ПРН9.	+			+	+	+	+	
ПРН10.		+					+	+
ПРН11.				+	+		+	
ПРН12.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН13.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН14.		+		+	+			
ПРН15.	+		+					+
ПРН16.	+	+	+			+		
ПРН17.	+	+	+				+	+
ПРН18.	+	+	+	+			+	+
ПРН19.	+		+	+				
ПРН20.	+		+	+	+	+		+
ПРН21.			+		+			+
ПРН22.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН23.		+	+		+			
ПРН24.	+					+		
ПРН25.	+		+	+				
ПРН26.		+			+		+	+
ПРН27.		+	+	+			+	
ПРН28.		+	+	+	+		+	+
ПРН29.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН30.	+	+	+	+		+		
ПРН31.		+			+		+	+
ПРН32.			+		+		+	+